

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΕΙΝ

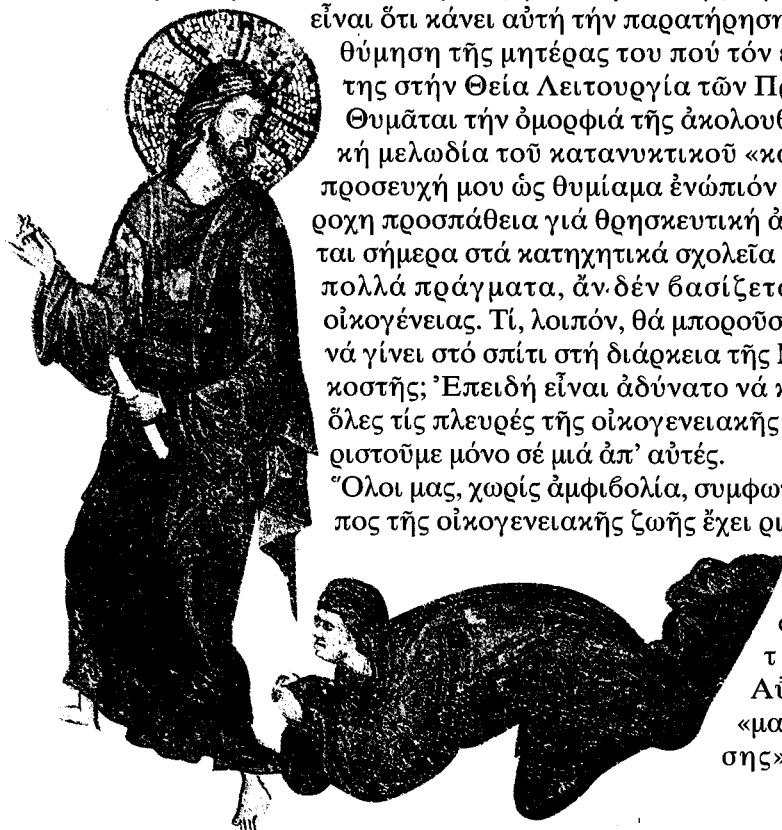
Περιοδική έκδοση της νεανικής συντροφιάς του 'Ι. Ν. 'Αγίου Δημητρίου Λουμπαρδιάρη
'Αγ. Τεσσαρακοστή τ. 34 Δαπάνη 'Ορθόδοξου Φιλανθρωπικού Συλλόγου «'Αγ. 'Αλέξιος ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ».

Ἡ Μεγάλη Σαρακοστή ὡς τρόπος ζωῆς

Ὁ στάρετς Ζωσιμᾶς τοῦ Dostoyevsky στούς 'Αδελφούς Καραμαζώφ λέει: «ἐκείνος πού μπορεῖ νά ἔχει καλές ἀναμνήσεις ἀπό τήν παιδική του ἡλικία εἶναι σωσμένος γιά ὅλη του τή ζωή». Τό σημαντικό εἶναι ὅτι κάνει αὐτή τήν παρατήρηση ὕστερα ἀπό τή θύμηση τῆς μητέρας του πού τόν εἶχε πάρει μαζί της στήν Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων. Θυμᾶται τήν ὁμορφιά τῆς ἀκολουθίας, τή μοναδική μελωδία τοῦ κατανυκτικοῦ «κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου...». Ἡ ὑπέροχη προσπάθεια γιά θρησκευτική ἀγωγή πού γίνεται σήμερα στά κατηχητικά σχολεῖα δέ σημαίνει καί πολλά πράγματα, ἄν δέν βασίζεται στή ζωή τῆς οἰκογένειας. Τί, λοιπόν, θά μπορούσε καί θά ἔπρεπε νά γίνει στό σπίτι στή διάρκεια τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς; Ἐπειδὴ εἶναι ἀδύνατο νά καλύψουμε ἐδῶ ὅλες τίς πλευρές τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς θά περιορίσουμε μόνο σέ μιά ἀπ' αὐτές.

«Ὅλοι μας, χωρίς ἀμφιβολία, συμφωνοῦμε ὅτι ὁ τρόπος τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς ἔχει ριζικά ἀλλοιωθεῖ

μέ τήν παρουσία τοῦ ραδιοφώνου καί τῆς τηλεόρασης. Αὐτά τά μέσα τῆς «μαζικῆς ἐνημέρωσης» διαποτίζουν

σήμερα ολόκληρη τη ζωή. Δεν χρειάζεται κανείς να βγει από το σπίτι για να βρεθεί «έξω». 'Ολόκληρος ο κόσμος είναι μόνιμα έδω, σε απόσταση πού τον φτάνουμε... ακίνητοι. Καί, σιγά σιγά, η στοιχειώδης εμπειρία να βρεθούμε σ' έναν έσωτερικό κόσμο, μέσα στην όμορφιά της «έσωτερικότητας» έχει έντελως χαθεί από το σύγχρονο πολιτισμό μας. Καί αν δεν είναι η τηλεόραση, είναι η μουσική. 'Η μουσική έπαψε να είναι κάτι πού τό ακούει κανείς· σταθερά πιά έγινε μιά «υπόκρουση θορύβου» πού συνοδεύει τίς συνομιλίες μας, τό διάδασμα, τό γράψιμο κλπ

Πρέπει κανείς να συνειδητοποιήσει ότι είναι αδύνατο να μοιράσουμε τη ζωή μας ανάμεσα στη «χαρμολύπη» της Μεγάλης Σαρακοστής και στο τελευταίο σήριαλ. Αυτά τα δύο διώματα είναι ασυμβίβαστα και τό ένα, σίγουρα, θά σκοτώσει τό άλλο. Καί είναι πολύ πιθανό, εκτός αν γίνεται μιά έντονη προσπάθεια, ότι τό τελευταίο σήριαλ έχει πολύ μεγαλύτερες ελπίδες σε βάρος της «χαρμολύπης» - παρά τό αντίθετο. Μιά πρώτη «συνήθεια» πού προτείνεται είναι να μειωθεί δραστικά η παρακολούθηση του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης στην περίοδο της Σαρακοστής. Δεν τολμούμε να ελπίζουμε ότι θά υπάρξει μιά «γενική» νηστεία, αλλά μόνο η «άσκητική» ή όποια, όπως ξέρουμε, σημαίνει, πρώτα απ' όλα αλλαγή τροφής και μείωσή της. Φυσικά τίποτε τό κακό δεν υπάρχει, λόγου χάρη, στο να συνεχίσει κανείς να παρακολουθεί στο ραδιόφωνο και στην τηλεόραση ειδήσεις, εκλεκτές σειρές, ενδιαφέροντα και πνευματικά ή διανοητικά εμπλουτισμένα προγράμματα. 'Εκείνο πού πρέπει να σταματήσει στην διάρκεια της Σαρακοστής είναι η πλήρης «παράδοση» στην τηλεόραση - ή μετατροπή δηλαδή του ανθρώπου σε «λάχανο» πάνω σε μιά πολυθρόνα κολλημένο στην όθονή πού παθητικά δέχεται ό,τι βγαίνει απ' αυτή. 'Οταν ήμουν παιδί (ήταν τότε η πρό-τηλεοπτική εποχή) η μητέρα μου συνήθιζε να κλειδώνει τό πιάνο την πρώτη, την τετάρτη και την έβδομη εβδομάδα της Σαρακοστής. Αυτή η ανάμνηση είναι μέσα μου ζωρότερη από τίς μακρινές ακολουθίες της Σαρακοστής και ακόμα και σήμερα όταν παίζει τό ραδιόφωνο αυτές τίς μέρες μέ ταράζει σχεδόν όσο και μιά βλαστήμια. Αναφέρω αυτή την προσωπική μου ανάμνηση μόνο σαν μιά διευκρίνιση της επίδρασης πού μπορούν να έχουν μερικές έξωτερικές ενέργειες στην ψυχή ενός παιδιού. Καί αυτό πού κρύβεται έδω δεν είναι ένα απλό απομονωμένο έθιμο ή ένας κανόνας αλλά είναι μιά εμπειρία της Σαρακοστής σαν μιάς ειδικής χρονικής περιόδου, σαν κάποιου πράγματος πού είναι παρόν όλο τό χρόνο και

πού δεν πρέπει να χαθεί, να ακρωτηριαστεί, να καταστραφεί. 'Εδω ακόμα, όσον αφορά τη νηστεία, μιά απλή απουσία ή αποχή από την τροφή δεν είναι επαρκής, πρέπει να έχει τό θετικό της συμπλήρωμα.

'Η σιωπή πού δημιουργεί η απουσία του θορύβου του κόσμου, των θορύβων πού παράγονται από τά μέσα της μαζικής επικοινωνίας, πρέπει να γεμίσει μέ θετικό περιεχόμενο. 'Αν η προσευχή είναι η τροφή για τίς ψυχές μας, τροφή, επίσης, θέλει και τό μυαλό μας, γιατί ακριβώς αυτό τό διανοητικό μέρος του ανθρώπου είναι πού καταστρέφεται σήμερα από

τό άσταμάτητο σφυροκόπημα της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου, των έφημερίδων, των εικονογραφημένων εκδόσεων κλπ...

'Ετσι, αν η Μεγάλη Σαρακοστή όπως είπαμε στην αρχή, είναι η ανακάλυψη της πίστης από τον άνθρωπο, είναι επίσης και ανόρθωση της ζωής του, του θείκου νοήματός της, του κρυμμένου δάθους της. Μέ τό να απέχουμε από την τροφή ξαναβρίσκουμε τη γλύκα της και ξαναμαθαίνουμε πώς να την παίρνουμε από τό Θεό μέ χαρά και ευγνωμοσύνη. Μέ τό «να μειώνουμε» τίς ψυχαγωγίες, τη μουσική, τίς συζητήσεις, τίς επιπόλαιες κοινωνικότητες, ανακαλύπτουμε την τελική αξία των ανθρώπινων σχέσεων, της ανθρώπινης δουλειάς, της ανθρώπινης τέχνης. Καί τά ξαναβρίσκουμε όλα αυτά ακριβώς γιατί ξαναβρίσκουμε τον ίδιο τό Θεό, γιατί ξαναγυρίζουμε σ' Αυτόν και δι' αυτού σε όλα όσα 'Εκείνος μάς έδωσε μέσα από την τέλεια αγάπη και τό έλεός Του.

'Ετσι τη νύχτα της 'Ανάστασης ψέλνουμε:

Νύν πάντα πεπλήρωται φωτός,

οὐρανός τε καί γῆ καί τά καταχθόνια.

'Εορταζέτω γοῦν πᾶσα κτίσις,

τήν ἔγερσιν Χριστοῦ, ἐν ᾗ ἔστερέωται.

Μή μάς αποστερήσεις αυτής της προσδοκίας, Φιλάνθρωπε Κύριε!

Μεγάλη Σαρακοστή Πορεία προς το Πάσχα

Alexander Schmemmann

Ὁ Καταφυκτικός Μ. Κανών

Ἀκούσαμε τό λυρικότατο καί καταφυκτικότατο μεγάλο Κανόνα τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου ἀρχιεπισκόπου Κρήτης, τοῦ Ἱεροσολυμίτη, πού ἀποτελεῖ καί τό κύκνειον ἄσμα του, τό τελευταῖο του ἔργο. Καί ὄντως, κατανύγει τήν ψυχή μας, τήν φέρνει σέ αἴσθηση ὅσο γίνεται περισσότερη καί σέ μετάνοια καί σέ θρῆνο. Ἀλλωστε, πολλές φορές στή ζωή μας καί μάλιστα κάποιες ἰδιαίτερες στιγμές, στιγμές χάριτος, ἡ ὑπαρξή μας θέλει νά κλάψει. Νά κλάψει χωρίς σταμάτημα καί νά ἀνακουφιστεῖ καί νά ἀπαλλαγεῖ. Τί εἶναι μετάνοια, ρωτᾶμε τοὺς νέους σήμερα. Καί μᾶς λένε, νά ἀπαλλαγούμε ἀπ' αὐτό πού μᾶς βαραίνει. Κάθε ἄνθρωπος, κάθε ψυχή, αἰσθάνεται τό βάρος τῆς ἁμαρτίας, τῆς ἐνοχῆς, ἕνα σιδερένιο κλοιό, ὅπως ἀκούσαμε ὥραϊα στόν ὕμνο, στόν Κανόνα, πού τόν συνέχει καί θέλει ὁ ἄνθρωπος νά ἀπαλλαγεῖ. Καί ὁ ἅγιος Ἀνδρέας μᾶς ἐκφράζει, ἦταν στό τέλος τῆς ζωῆς του, ἔκανε μιὰ ἀναδρομή νά ἰδεῖ τά χρόνια πού πέρασαν, τά πεπραγμένα του, καί βρῆκε νά μήν ἔχει κάνει τίποτα. Καί τότε, ἀφοῦ ἐξετάζει τήν ψυχή του μέ τόν καθρέφτη τῆς Ἀγίας Γραφῆς, καί βρῆκε τή θύρα τοῦ Παραδείσου, τῇ μετάνοια, ἀρχίζει καί γράφει τό γράμμα λυτρώ- νει. Καί γράφει τόν ὑπέροχο καί θεόπνευστο αὐτό Κανόνα. «Κανόνας» εἶναι ἕνα σύστημα ὡδῶν καί τροπαρίων, εἶναι ἕνα ποιητικό ἔργο πού παρήχθη στό Βυζάντιο τόν 8ο κυρίως αἰῶνα καί μετέπειτα, γιατί πρὶν ἐπικρατοῦσε ὁ ὕμνος καί γνωρίζουμε ὕμνους τέτοιους τοῦ Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ, ἀλλά περισσότερο τόν Ἀκάθιστο Ὑμνο, τόν ὁποῖον «ἔλεγε», ραψω- δοῦσε ὁ κληρικός στό μέσον τῆς ἐκκλησίας καί οἱ ἄλλοι ἄκου- γαν. Γι' αὐτό καί σήμερα τόν Ἀκάθιστο Ὑμνο ὁ ἱερεὺς τόν λέ- ει στό μέσον τῆς ἐκκλησίας, ἐκεῖ πού ἦταν πάλαι ποτέ ὁ ἄμβων.

Ἐχουν μείνει αὐτά, ἡ ἱστορία ἔχει σημασία κι ἂν ξέρομε ἱστορία καί ἐκκλησιαστική καί γενική μποροῦμε νά καταλά- βουμε καί νά ἐρμηνεύσουμε πολλά. Εἶδατε τί γίνεται σήμερα; Πᾶνε νά μας ἀποκόψουν ἀπό τίς ρίζες μας, ἀπό τήν ἱστορία μας καί, μάλιστα, ἀπό τήν ἡρωική μας ἱστορία, τήν ἁγία μας ἱστορία. Πού ἀνέδειξε ἁγίους, ἥρωας, ὑπερασπιστάς, μεγάλες

προσωπικότητες, ἄνδρες καί γυναῖκες ἀπό τά παλιά μέχρι καί σήμερα. Εἶναι μεγάλη ὑπόθεση ἡ ἱστορία, πολύ μεγάλη. Γι' αὐτό καί ὁ ἀρχαῖος τρα- γικός Εὐριπίδης, ὁ ἀποκληθεὶς «ἀπό σκηνῆς φιλόσοφος» τί λέει; «Ὀλβιος, ὅστις ἱστορίας ἔσχε μάθῃσιν». Κι ὁ γέροντας Πορφύριος τί συμπλήρωνε καί τί ἐπεκύρωνε; «Παῖδί μου», ἔλεγε μιὰ φορά σέ κάποιον, «ἡ ἱστορία εἶναι ἁγία, καί τοῦ Βυζαντίου ἀλλά καί περισσότερο τῆς Τουρκοκρατίας, πού ἦταν γιά μᾶς ἡ Μεγάλη Παρασκευή τοῦ Γένους μας». Κι ὅπως σημειώ- νει ὁ μέγας Μακρυγιάννης, «... πολλοί κατὰ τήν Τουρκοκρατία ἁγία- σαν». Καί Ἕλληνες καί λοιποὶ ὀρθόδοξοι, ἀλλά καί πολλοὶ Τούρκοι μετα- ποιήθηκαν, γιά νά θυμηθοῦμε τήν «μεταποίησιν» πού ἀνέφερε στόν Μέγα Κανόνα ὁ ἅγιος Ἀνδρέας· ἔχουμε τόν ἅγιο Ἀχμέτ, ἔχουμε τόσους ἄλλους Τούρκους πού ἐγιναν ἅγιοι καί σήμερα ἀκόμα καί μέσα στίς φλέβες τῶν Τούρκων τρέχει αἷμα ἑλληνικό, αἷμα ὀρθόδοξο. Γι' αὐτό καί ὅπως λέει ἡ προφητεία τοῦ ἁγίου Κοσμά πού ἐπικυρώνεται κι ἀπ' τόν π. Παῖσιο, τό ἕνα τρίτο τῶν Τούρκων θά σφαγεῖ, τό ἄλλο τρίτο θά βαπτισθεῖ καί θά γίνουν χριστιανοί. Ἐχουμε λοιπόν δυνάμει χριστιανούς μέσα στήν Τουρκία - σὺν τοὺς κρυπτοχριστιανούς. Οἱ ὁποῖοι δέν ξέρομε πόσοι εἶναι καί πού εἶναι, ὑπάρχουν ὅμως, ὑπάρχουν ἐκεῖ ὡς μαγιά. Καί τό ἄλλο τρίτο, γιά νά συ- μπληρώσω τήν προφητεία, θά πάει ἀπὸ κεῖ πού ἦρθε, πέρα ἀπὸ τήν Κόκκι- νη Μηλιά, στά δάθη τῆς Ἀσίας. Ὑπάρχει καί ἡ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ.

Βλέπει λοιπόν ὁ ἅγιος Ἀνδρέας τήν ἱστορία καί μάλιστα τήν ἱερά ἱστο- ρία, τήν Παλαιά καί τήν Καινή, καί κεῖ καταγράφει τά παραδείγματα καί τῶν ἁγίων καί τῶν ἁμαρτωλῶν. Γιά νά μιμηθεῖ τὰς φιλόθεους πράξεις τῶν ἁγίων, ὅπως ἀκούσαμε στόν ἴδιο Κανόνα, καί νά ἀποφύγει τῶν ἁμαρτωλῶν τίς πράξεις. Γιατί τό παράδειγμα πάντοτε ἔχει μεγάλη δύναμη στή ζωή μας. Εἶδατε σήμερα πῶς ψάχνουμε οἱ καημένοι, μέ τό φανάρι τοῦ Διογέ- νη καί μέ τόση ἀγωνία νά βροῦμε ἕναν ἅγιο, νά βροῦμε ἕναν ἔμπιστο, νά βροῦμε ἕναν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ. Εἴτε εἶναι κληρικός, εἴτε εἶναι λαϊκός, εἴτε εἶναι κυβερνήτης, εἴτε εἶναι ὁτιδήποτε, εἴτε εἶναι σκουπιδιάρης. Ψά- χνουμε νά βροῦμε ἕναν ἄνθρωπο νά τόν ἐμπιστευθοῦμε. Ἐχουμε ἀνάγκη νά ἐμπιστευθοῦμε, ἔχουμε ἀνάγκη νά ἀκουμπήσουμε κάποιον. Δέν μπο- роῦμε νά ζήσουμε ἀλλιῶς.

Γι' αὐτό καί ὁ Χριστὸς μας, ὅπως ἔχουμε πεῖ καί ἄλλοτε, ἐργάζεται ἡμέ- �ας καί νύκτας πάνω στήν κάθε ψυχή καί μετράει τοὺς ρυθμούς καί τοὺς χρόνους τῆς. Καί περιμένει τήν ὥρα ἐκείνη, πού ἡ ψυχή θά εἶναι ἔτοιμη καί μόνο αὐτὸς ξέρει πότε εἶναι ἔτοιμη, νά τῆς μιλήσει, νά τῆς ἀνοιχεῖ. Καί κείνη νά παραδοθεῖ.

«Λόγοι» Ἀρχιμανδρίτης Ἀνανίας Κουφτένης

Ὁ δάτραχος

Υπάρχει μιά διαφορά μεταξύ τοῦ «εἶναι» καί τοῦ «φαίνεσθαι». Τό «φαίνεσθαι» εἶναι τό ἐξωτερικό, αὐτό πού θέλουμε νά ξέρουν οἱ ἄλλοι γιά μᾶς, αὐτό πού ἐμεῖς ἀφήνουμε νά ἀντιληφθοῦν οἱ ἄλλοι. Μποροῦμε νά πούμε ὅτι εἶναι τό προσωπεῖο καί ἡ μάσκα τήν ὁποία χρησιμοποιοῦμε γιά νά ἐπικοινωνοῦμε ἐξωτερικά καί νά γινόμαστε δεκτοί ἀπό ὅλες τίς κατηγορίες τῶν ἀνθρώπων. Πολλές φορές χρησιμοποιοῦμε καί τό προσωπεῖο τῆς θρησκευτικότητας. Αὐτό εἶναι τό «φαίνεσθαι». Ὑπάρχει ὁμως καί τό «εἶναι», αὐτό πού εἴμαστε στήν πραγματικότητα, στό βάθος, καί τό ὁποῖο τίς περισσότερες φορές ἐπιδιώκουμε νά κρύπτουμε ἐπιμελῶς.

Ἡ Ὁρθοδοξία ἐπιδιώκει νά φανερώσῃ αὐτό τό βάθος. Συνήθως, ἡ φαρισαϊκή δικαιοσύνη ἐνδιαφέρεται γιά τό ἐξωτερικό, γιά μιά ἐπιδερμική ἠθική, ἐνῶ ἡ Ὁρθοδοξία ἐνδιαφέρεται γιά τόν πυρήνα τῆς ὑπάρξεως τοῦ ἀνθρώπου. Ὅλα τά πατερικά κείμενα ἀναφέρονται στό πῶς θά ἐλευθερωθῇ ὁ νοῦς ἀπό τήν δουλεία τοῦ στά πάθη, στήν λογική καί στίς συνθήκες τοῦ περιβάλλοντος.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Σιναΐτης, χρησιμοποιώντας ἕνα χαριτωμένο περιστατικό πού ἀναλύει πολύ παραστατικά αὐτήν τήν πλευρά τῆς ζωῆς μας, γράφει:

«Μερικές φορές, καθώς ἀντλούσαμε νερό ἀπό τίς πηγές, ἀντλήσαμε μαζί μέ αὐτό, χωρίς νά τό καταλάβωμε, καί ἕναν δάτραχο. Παρόμοια πολλές φορές, καθώς καλλιεργοῦμε τίς ἀρετές, ὑπηρετοῦμε καί τίς κακίες πού χωρίς νά φαίνωνται εἶναι συμπλεγμένες μαζί τους.

Ἐπί παραδείγματι: Μέ τήν φιλοξενία συμπλέκεται ἡ γαστριμαργία, μέ τήν ἀγάπη ἡ πορνεία, μέ τήν διάκρισις ἡ δεινότης, μέ τήν φρόνησις ἡ πονηρία, μέ τήν πραότητα ἡ ὑπουλότης καί ἡ νωθρότης καί ἡ ὀκνηρία καί ἡ ἀντιλογία καί ἡ ἰδιορρευθμία καί ἡ ἀνυπακοή. Μέ τήν σιωπή ἡ διδασκαλική ὑπεροψία, μέ τήν χαρά ἡ οἰήσις, μέ τήν ἐλπίδα ἡ ὀκνηρία, μέ τήν ἀγάπη πάλι ἡ κατάκρισις, μέ τήν ἡσυχία ἡ ἀκηδία καί ἡ ὀκνηρία, μέ τήν ἀγνότητα ἡ πικρὴ συμπεριφορά, μέ τήν ταπεινοφροσύνη ἡ παρηγοσία. Σέ ὅλα δέ αὐτά ἀκολουθεῖ ὡσάν κοινό κολλύριο ἡ μάλλον δηλητήριο, ἡ κενοδοξία».

Αὐτό τό κείμενο παρά τήν ἀπλότητά του εἶναι συνταρακτικό. Φανερώνει ὅλη τήν ἀδυναμία μας, ἀλλά καί τήν ὑποκριτική κατάσταση στήν ὁποία ζοῦμε καθημερινά. Ἄλλοι εἴμαστε ἐξωτερικά καί ἄλλοι εἴμαστε ἐσωτερικά. Νά σημειώσω μερικές περιπτώσεις.

Μέ τήν φιλοξενία συμπλέκεται ἡ γαστριμαργία. Ἐν ὀνόματι, δηλαδή, τῆς φιλοξενίας, χάριν τοῦ ἄλλου, ἱκανοποιοῦμε τό πάθος τῆς γαστριμαργίας.

Μέ τήν ἀγάπη συνδέεται ἡ πορνεία. Ὅλοι σήμερα μιλοῦν γιά τήν ἀγάπη. Ἀλλά κάτω ἀπό τήν ἀρετή τῆς ἀγάπης κρύπτεται ἡ πορνεία, ἡ ἐπιθυμία ἱκανοποιήσεως τῆς φιληδονίας. Γι' αὐτό καί οἱ περισσότεροι σήμερα εἶναι ἀπελπισμένοι ἀπό τήν προσφερόμενη ἀγάπη. Ὅλα τά τραγούδια μιλοῦν γιά τήν ἀγάπη, ἀλλά μέσα σ' αὐτήν τήν κατάσταση ἀγάπης κρύβεται ἡ ἀντιμετώπιση τοῦ ἄλλου σάν ἀντικειμένου ἡδονῆς. Ὁ ἄνθρωπος καί σ' αὐτήν τήν περίπτωση ἔχει μεταβληθῇ σέ νοῦμερο, ἀριθμό. Ἀλλωστε, ἡ ἀγάπη, κατά τήν Ὁρθόδοξη Παράδοση, εἶναι καρπός καί ἀποτέλεσμα ἀπάθειας.

Μέ τήν πραότητα συμπλέκεται ἡ ὑπουλότης. Κάνουμε τόν πρᾶο, τόν γλυκομίλητο καί ὁμως μέσα μας κρύβουμε δηλητήριο.

Μέ τήν ἀγνότητα συμπλέκεται ἡ πικρὴ συμπεριφορά. Ὑπάρχουν μερικοί πού καλλιεργοῦν τήν ἐγκράτεια καί τήν ἀγνότητα καί ὁμως διακρίνονται γιά ὑπεροψία, ἀφοῦ κατακρίνουν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Ἐκεῖνος πού εἶναι ἀγνός πραγματικά πρέπει νά διακρίνεται ἀπό τήν πνευματική καί ψυχική ἀγνότητα, πού συνδέεται μέ τήν ἀγάπη πρὸς τοὺς ἄλλους.

Ἔτσι διαρκῶς εἴμαστε θεατρίνοι καί παίζουμε θέατρο. Παίζουμε θέατρο, ὅταν μέ τόν τρόπο τῆς προσευχῆς ἐπιδιώκουμε νά προσελκύσουμε τήν προσοχή τῶν ἄλλων καί τό χειρότερο ἐπιδιώκουμε νά καλύψουμε τήν ἀσθένεια τῆς ψυχῆς. Ὅταν μέ τό σεμνὸ σχῆμα καί τό παραπέτασμα τῆς κατηφείας κρύπτουμε «τήν ἐνυπάρχουσαν θρασύτητα» καί τά αἶσχη τῆς ψυχῆς, ὅπως λέγει ὁ ὁσιος Νεῖλος. Παίζουμε θέατρο, ὅταν κοπτόμαστε γιά τήν δικαιοσύνη καί τήν ἰσότητα, ἐνῶ στήν πραγματικότητα εἴμαστε οἱ πιό ἄδικοι καί οἱ μεγαλύτεροι τύραννοι στοὺς γύρω μας. Παίζουμε θέατρο, ὅταν παρουσιάζομαστε ὅτι ἐνδιαφερόμαστε γιά τοὺς ἄλλους καί ὅτι θυσιάζομαστε γι' αὐτούς, ἐνῶ ἐπιδιώκουμε τήν ἐκμετάλλευση κάθε καταστάσεως. Παίζουμε θέατρο, ὅταν κάνουμε τόν δυστυχημένο, τόν λυπημένο, τόν περιφρονημένο, γιά νά δημιουργήσουμε ἀνάλογες ἐντυπώσεις καί νά ἀποσπάσουμε τό ἐνδιαφέρον τῶν ἄλλων. Χρησιμοποιοῦμε συνεχῶς μιά μάσκα στίς διαπροσωπικές μας σχέσεις.

Γι' αὐτό πρέπει νά προσέξουμε τόν δάτραχο, ὅταν ἀντλούμε νερό, δηλαδή νά προσέχουμε μήπως ἐξασκώντας τίς ἀρετές ταυτόχρονα καλλιεργοῦμε τά πάθη.

«Τό πολίτευμα τοῦ Σταυροῦ» Ἀρχιμ. Ἱεροθέου Σ. Βλάχου

ΓΙΑΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΘΩ;

Θά εξομολογηθείς, για να βρεῖς τῇ γαλήνῃ σου. Εἶσαι στενοχωρημένος καὶ λυπημένος. Πολλές σκέψεις καὶ αγωνίες βασανίζουν τὴν ψυχὴ σου. Νομίζεις ὅτι αἰτία τῆς ἀνησυχίας σου εἶναι ἡ φτώχεια, ἡ ἀρρώστια, οἱ δυσκολίες πού συναντᾷς... Μά στὴν πραγματικότητα ἡ αἰτία βρίσκεται ἄλλου. Ἡ χαρὰ καὶ ἡ λύπη, πού γεννιοῦνται μέσα σου, ἔχουν τὴν πηγὴ τους στὴ συνειδήσή σου. Ὅταν αὐτὴ εἰρηνεύει καὶ δέν διαμαρτύρεται, τότε, ὅση συννεφιά κι ἂν εἶναι ἀπ' ἔξω, ἐσύ χαίρεσαι τὴ ζωὴ σου. Ὅταν ὅμως, ἡ συνείδηση φωνάζει πὼς εἶσαι ἐνοχος, τότε ἀκόμα καὶ μέσα στὴν πιὸ ζηλευτὴ υἱεία, στὰ μεγαλύτερα πλούτη καὶ στίς ζωηρότερες ἀπολαύσεις, θά εἶσαι δυστυχισμένος. Σάν ἄλλος Δαμοκλής, θά βλέπεις πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι σου νά κρέμεται τὸ ξίφος τῆς θείας δικαιοσύνης. Ἀπὸ τὴν κατάσταση αὐτὴ μόνο ἡ Ἐξομολόγηση ἔχει τὴ δύναμη νά σέ λυτρώσει, γιατί μόνο μ' αὐτὴ συγχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες σου καὶ ἄρα γαληνεύει ἡ συνείδησή σου.

Θά εξομολογηθείς, γιὰ ν' ἀποκτήσει καὶ πάλι ἡ ψυχὴ σου τὴν καθαρότητα καὶ τὴν ὠραιότητα πού τῆς ἔδωσε ὁ Θεός. Οἱ παρεκτροπές καὶ οἱ ἁμαρτίες σου εἶναι ἐκείνες πού μολύνουν καὶ ἀσχημίζουν τὴν ψυχὴ σου, πού τὴν κάνουν ἀγνώριστη, τόσο, ὥστε νά τὴν ἀποστρέφονται ὁ Θεός καὶ οἱ ἄνθρωποι. Πρόσεξε, καὶ θά δεῖς πόσο ἀποκρουστικός γίνεται ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐγωιστής, ὁ φθονερός, ὁ μέθυσος, ὁ ἐγκληματίας, ὅσο ὁμορφος κι ἂν εἶναι ἐξωτερικά.

Θά εξομολογηθείς ἀκόμα, γιατί αὐτὴ εἶναι ἡ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Μὲ τὸ στόμα τοῦ προφήτη Ἡσαΐα ὁ Θεός πρόσταξε: «*Λούσασθε καὶ καθαροὶ γίνεσθε, ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν ὑμῶν*». Ὁ Πρόδρομος Ἰωάννης καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κύριος σέ μετάνοια μᾶς κάλεσαν: «*Μετανοεῖτε ἡγγικε γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν*». Καὶ δέν ὑπάρχει χριστιανικὴ ψυχὴ, πού νά μὴν κατανύσσεται διαβάζοντας τὴν παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ, ὁ ὁποῖος, χάρη στὴν ἀληθινὴ μετάνοια καὶ τὴν εἰλικρινὴ ἐξομολόγησή του, ξαναπῆρε τὴν πρώτη του θέση στό πατρικὸ σπίτι. Πρέπει, λοιπόν εἶναι ἀνάγκη, νά ἐξομολογηθείς.

ΠΟΥ ΘΑ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΘΩ;

Ὅχι μπροστὰ στὴν εἰκόνα οὔτε ἀπευθείας στό Θεό. Ἐφόσον πῆρες ἀπόφαση νά ἐξομολογηθείς, εἶσαι ὑποχρεωμένος νά κάνεις Ἐξομολό-

γηση ὅπως τὴν ὄρισαν ὁ Χριστός καὶ ἡ Ἐκκλησία καὶ ὄχι ὅπως νομίζεις ἐσύ. Ὅσες φορές τὰ εἶπες στὴν εἰκόνα ἡ ἀπευθείας στό Θεό, τί ἀπάντηση πῆρες; Καὶ πὼς εἶσαι σίγουρος ὅτι ἔκανες καλὴ Ἐξομολόγηση, ἀφοῦ πολλά ἴσως σφάλματά σου δέν θεώρησες ἀνάγκη νά τὰ πεῖς, μὴ γνωρίζοντας πὼς εἶναι ἁμαρτίες; Κι ὕστερ' ἀπὸ μιὰ τέτοια Ἐξομολόγηση, τί ὁδηγίες καὶ τί συμβουλές πῆρες γιὰ τὴ διόρθωση τῆς ζωῆς σου;

Ἄν αὐτὸ πού λές εἶναι σωστό, τότε σωστό εἶναι κι αὐτὸ πού θά σοῦ πῶ τώρα: Ὅταν εἶσαι ἄρρωστος, δέν χρειάζεται νά πᾶς στό γιατρό. Πάρε μιὰ φωτογραφία τοῦ γιατροῦ καὶ πές της πού πονᾷς καὶ τί αἰσθάνεσαι!

Ὅχι, λοιπόν! Γιὰ νά ἐξομολογηθείς, θά πᾶς στὸν ἱερέα, στὸν πνευματικό, πού εἶναι ἐπιφορτισμένος ἀπὸ τὸ Θεό μὲ τὸ ἔργο αὐτό. Ὁ Κύριος, τὸ βράδυ τῆς πρώτης ἡμέρας μετὰ τὴν Ἀνάστασή Του, ἔδωσε στοὺς ἀποστόλους τὴν εἰδικὴ αὐτὴ ἐξουσία, ἐμφυσώντας τους τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ ἀπευθύνοντάς τους τὰ βαρυσήμαντα τοῦτα λόγια: «*Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον ἃν τινῶν ἄφητε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς ἃν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται*».

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέει τὰ ἑξῆς, ἐρμηνεύοντας τὰ λόγια αὐτά τοῦ Κυρίου: «*Μολονότι κατοικοῦν ἐδῶ στὴ γῇ, ὁ Θεός τοὺς ἐπέτρεψε νά διοικοῦν τὰ ἐπουράνια καὶ τοὺς ἔδωσε ἐξουσία, τὴν ὁποία οὔτε σ' ἀγγέλους οὔτε σ' ἀρχαγγέλους ἔδωσε· γιατί δέν εἶπε σ' ἐκείνους, «ὅσα ἂν δῆσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἂν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ*». Ὅσα οἱ ἱερεῖς ἐδῶ στὴ γῇ ἐνεργοῦν (μὲ τὸ Μυστήριό τῆς Ἐξομολογήσεως), αὐτὰ ὁ Θεός ἀπὸ τὸν οὐρανὸ ἐπικυρώνει, ἐπιβεβαιώνοντας τὴν ἀπόφαση τῶν δούλων Του ἱερέων...».

«*Μετανοήσατε οἱ πεπλανημένοι, ἐπιστρέψατε τῇ καρδίᾳ*». (Ἡσ. 46:8)

ΟΧΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΕΣ

Ὡστόσο εἶναι μερικοί, πού δικαιολογοῦνται πὼς δέν ὑπάρχουν στίς

μέρες μας καλοί ιερείς και κατάλληλοι εξομολόγοι. Αυτό είναι μία μεγάλη ανακρίβεια. Σήμερα υπάρχουν καλοί εξομολόγοι, περισσότεροι ίσως από κάθε άλλη εποχή. Τό μόνο που χρειάζεται είναι να ψάξουμε να τους βρούμε.

“Ας κάνουμε για την υγεία της ψυχής ό,τι κάνουμε και για την υγεία του σώματος. Όταν αρρωστήσουμε, ρωτάμε να μάθουμε, πού είναι ο καλός γιατρός. Και είμαστε πρόθυμοι να φτάσουμε και στην Αμερική ακόμα. Γιατί να μην κάνουμε το ίδιο και για την ψυχή μας;

Θά σέ ρωτούσα και κάτι άλλο: Μήπως ξετάξεις τί άνθρωπος είναι ο γιατρός, ο φαρμακοποιός, ο αρτοποιός σου; Δεν πηγαίνεις μόνο και μόνο για να πάρεις ό,τι σου χρειάζεται, διαφερόντας για τό χαρακτήρα και τό ήθος των ανθρώπων αυτών;

“Επειτα, μην ξεχνάς πώς ή χάρη του Μυστηρίου δεν εξαρτάται από τό πρόσωπο του ιερέα. Η συγχώρηση των αμαρτιών σου, την οποία πηγαίνεις να λάβεις στην Έξομολόγηση, δεν πηγάει από τόν ιερέα, άλλ’ από τόν ίδιο τό Θεό. “Αν προσέξεις, θ’ ακούσεις στό τέλος της Έξομολογήσεως τόν ιερέα, μέ τά την ανάγνωση της εϋχής, να σου λέει και τά εξής: «*Η χάρις του Παναγίου Πνεύματος (όχι εγώ) διά της έμης έλαχιστότητος έχει σέ συγκεχωρημένον και λελυμένον*»

ΠΟΤΕ ΟΜΩΣ;

Πρέπει να εξομολογηθείς τό ταχύτερο. Χωρίς να χάσεις καθόλου καιρό. Μην πείς: «Έξομολογούμαι αργότερα». “Ο καιρός δεν είναι στην έξουσία σου. Πόσους δεν γέλασε και δεν κατέστρεψε έτσι ο έχθρος της ψυχής μας, ο διάβολος! “Οσο αναβάλλεις, τόσο συσσωρεύονται

αμαρτίες. “Οσο περνάει ο καιρός, τόσο οί αμαρτίες σου θά γίνονται περισσότερες και βαρύτερες. Μή νομίζεις πώς οί μεγάλοι αμαρτωλοί έφτασαν μεμιάς στό κατάντημά τους. “Από μικρές αμαρτίες άρχισαν. Και σιγά-σιγά, χωρίς τη συγχώρηση και την ένιςχυση της Έξομολογήσεως, ή ψυχή τους συνήθισε στην ατμόσφαιρα και τη ζωή της αμαρτίας. “Ετσι προχώρησαν από τίς μικρότερες

στis μεγαλύτερες άμαρτίες, χωρίς να τό αντιληφθούν. Μέ την Έξομολόγηση βγάζεις από τό χωράφι της ψυχής σου τούς σπόρους του κακού, που σπέρνει ο διάβολος, και δεν τούς αφήνεις να ριζοβολήσουν και ν’ αναπτυχθούν. “Επιπλέον όσο αναβάλλεις να εξομολογηθείς, τόσο δυσκολότερο σου φαίνεται να πλησιάσεις στον πνευματικό.

Μην πείς με τό νοῦ σου: «Θά μετανοήσω και θά εξομολογηθώ, όταν θά γεράσω». Ποιος σου υπόσχεται ότι θά γεράσεις; Και πώς φαντάζεσαι ότι θά έχεις την άντοχή που χρειάζεται για να μετανοήσεις, όταν ξέρεις πόσο αδύνατες γίνονται και ή θέληση και ή σκέψη και όλες οί δυνάμεις του ήλικιωμένου

Μή σκεφτείς: «Τώρα είμαι πολύ αμαρτωλός. θά φροντίσω σιγά-σιγά να διορθωθώ, και μετά εξομολογούμαι». “Αλίμονο, αν ο βαριά άρρωστος έλεγε:

«Θά γίνω καλύτερα, και μετά θά πάω στό γιατρό».

Μην αφήσεις να πās στον πνευματικό την τελευταία στιγμή, τίς παραμονές των μεγάλων έορτών. Τότε είναι τόσοι πολλοί που περιμένουν να εξομολογηθούν ώστε είναι αδύνατο και από τη μεριά σου και από τη μεριά εκείνου να κάνεις μία καλή Έξομολόγηση.

Πότε, λοιπόν, θά εξομολογηθείς;

Κάθε πότε πλένεσαι; Κάθε πότε πλένεις τά ρούχα σου; Μήπως μένεις άπλutos και μέ άκάθαρτα ρούχα, λέγοντας ότι θά καθαριστείς τά Χριστούγεννα ή τό Πάσχα; Μήπως, όταν πονάς ή όταν σέ καίει ο πυρετός, αφήνεις έστω και ύστερ’ από μία ώρα να ζητήσεις τη βοήθεια του γιατροῦ; “Ο,τι κάνεις για τό σώμα σου, θά κάνεις και για την ψυχή σου. Μόλις αισθανθείς τό πρώτο λέρωμα, την πρώτη πληγή, τό πρώτο βάρος της αμαρτίας, θά τρέξεις χωρίς αναβολή.

«ΤΟ ΛΟΥΤΡΟ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ» Άρχιμ. Ιγνατίου

ΕΚΚΟΙΝΩΝΕΙΝ

Περιοδική έκδοση νεανικής συντροφιάς
του Ι. Ν. Αγίου Δημητρίου Λουμπαρδιάρη

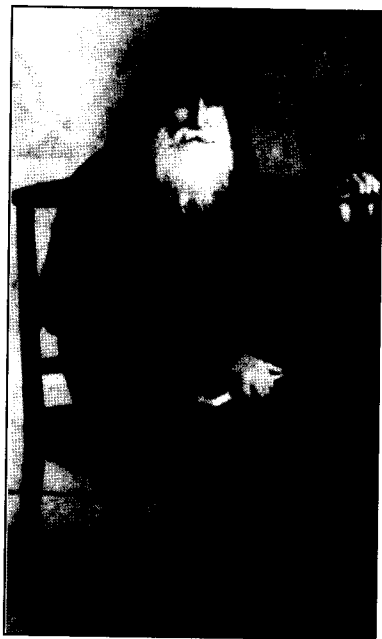
Υπεύθυνος Έκδοσης: π. Γεώργιος Σχοινάς εφημέριος Ι. Ν. Αγίου Δημητρίου Λουμπαρδιάρη

Λόφος Φιλοπάππου, Τ.Κ. 11741, Τηλ.: 210 9219 297

Παραγωγή Εντύπου: Γράμμα τηλ.: 210 52 25 202

“Αγιος” Ανθιμος τῆς Χίου

Ε ημέρωνε τῶν Ἀγίων Ἀναργύρων στά μέσα τοῦ καλοκαιριοῦ τοῦ 1869. Ἐκείνη τή μέρα μία οἰκογένεια ἀπό τά Λιδάδια τῆς Χίου εὐλογήθηκε μέ τή γέννηση ἑνός ἀγοριοῦ, πού ἔμελλε νά ἀποδειχθεῖ ὁ ἅγιος καί προστάτης ὁλόκληρου τοῦ νησιοῦ.

Πρώτη Ἰουλίου γεννήθηκε ὁ “Αγιος καί πρὸς τιμὴν των ἁγίων τῆς ἡμέρας πῆρε τὸ ὄνομά του, Ἀργύριος. Περνοῦσαν τὰ χρόνια καί ὁ μικρὸς Ἀργύριος παρέμενε στὸ πατρικὸ του σπίτι, βοηθώντας τοὺς γονεῖς του καί μαθαίνοντας ἀπὸ τὸν πατέρα του τὴν τέχνη τοῦ ὑποδηματοποιοῦ. Γράμματα πολλὰ δὲν ἔμαθε ἀλλὰ εἶχε τὰ χαρίσματα τῆς μνήμης καί τῆς κριτικῆς σκέψης. Ἦταν ἐπιμελής, πρόθυμος, καλόκαρδος καί πολὺ εὐσεβής.

“Ὅταν ἦταν εἴκοσι χρονῶν πῆρε τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας Βοήθειας ἀπὸ τὴ μητέρα του. Ἡ θαυματουργὴ αὐτὴ εἰκόνα ἦταν μία ἀνεκτίμητη κληρονομία πού πῆγαινε ἀπὸ γενιὰ σὲ γενιὰ. Τὸν Αὐγούστο, λοιπόν, τοῦ 1889 ὁ νεαρὸς Ἀργύριος πῆγε τὴν εἰκόνα στὴ φημισμένη σκήτη τῶν Ἀγίων Πατέρων γιὰ νά τὴν ἐπιδιορθώσουν οἱ μοναχοί. Ἀπὸ ἐκεῖνη τὴν ὥρα ἀναψε μέσα στὴν καθαρὴ ψυχὴ τοῦ Ἀργυρίου ἡ φλόγα καί ὁ πόθος τῆς μοναχικῆς ζωῆς.

Ἐπιστρέφοντας μέ τὴ διορθωμένη ἁγία εἰκόνα, τὴν τοποθέτησε στὸ φτωχικὸ καλυδάκι του καί ἄρχισε νά τὴν τιμᾷ καί νά τὴν προσκυνεῖ μέ ἀπέραντη πίστη. Λίγο ἀργότερα πῆρε τὴ μεγάλη ἀπόφαση νά γίνεῖ μοναχὸς κάνοντας τὴν ὑπακοή του στὸν ἱεραρχικὸ πνευματικὸ γέροντα Παχώμιο. Τὴν ἀσκησὴ του, ὡς δόκιμος, τὴν ἔκανε στὸ πατρικὸ του σπίτι, θέλημα δικό του δὲν εἶχε.

Πρῶτο του μέλημα καί μοναδικό ἦταν ἡ προσευχή. Προσευχόταν συνεχῶς ἀπὸ τὰ δάθη τῆς ψυχῆς καί τῆς καρδιάς του. Τηροῦσε αὐστηρὰ τίς νηστείες, ἔκανε συχνὰ ἀγρυπνίες καί ἀγαποῦσε τὴ σιωπὴ. Περνοῦσε ὁ χρόνος καί ὁ Ἀργύριος ὅλο καί περισσότερο πρόκοβε στὴν ἀρετὴ, τὴν ὁποία ἂν καί προσπαθοῦσε δὲν μποροῦσε νά κρύψει.

Ὁ γέροντάς του, ἀναγνωρίζοντας τὴν ἀρετὴ του, κάλεσε τὸν Ἀργύριο στὴ Σκήτη τῶν Ἀγίων Πατέρων στὸ Προδάτιον Ὄρος τῆς Χίου. Ἐκεῖ, λίγο ἀργότερα, ἔγινε μοναχὸς καί ἔλαβε τὸ ὄνομα Ἀνθιμος συνεχίζοντας μέ περισσὴ εὐλάβεια τὴν ἀσκητικὴ ζωὴ του.

Δὲν πέρασε πολὺς καιρὸς, ὅμως, καί τοῦ παρουσιάστηκε μία σοβαρότατη ἀσθένεια. Ὁ γέροντας Παχώμιος ἔδωσε εὐλογία νά ἐπιστρέψει στὸ σπίτι του καί νά παραμείνει ἐκεῖ ὅσο καιρὸ διαρκοῦσε ἡ ἀρρώστια.

Σὰν συνῆλθε κάπως, κάνοντας ὑπακοὴ στὴν ἐντολὴ τοῦ γέροντά του, ἔκτισε στά πατρικά του κτήματα ἓνα μικρὸ κελλί καί σ’ αὐτὸ συνέχισε τὸν μοναχικὸ ἀγῶνα του. Ἦσυχάζοντας στὸ ἀπόμερο κελλί, προσευχόταν τὴ νύχτα καί τὴ μέρα ἔξασκοῦσε λίγο τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὑποδηματοποιοῦ. Μὲ τοὺς κόπους του διέτρεφε τοὺς γέροντες, πλέον, γονεῖς του καί μοίραζε τὰ ὑπόλοιπα χρήματα σὲ ὅσους εἶχαν ἀνάγκη. Ἦταν τόσο φιλόπτωχος πού συχνὰ ἔδινε καί τὸ φαγητό του ἀκόμα, μένοντας ὁ ἴδιος νηστικός.

Τὸ 1910 πέρασε ἀπὸ τὴ Χίο ἀπέναντι στὴ γῆ τῆς Μικρασίας. Πῆγε στὸ Ἀδραμύττι σὲ κάποιους συγγενεῖς γιὰ νά μάθει περισσότερα γράμματα καί νά μπορέσει ἔτσι νά χειροτονηθεῖ.

Πραγματικά τὸ Νοέμβριο τοῦ 1911 ὁ πατὴρ Ἀνθιμος χειροτονήθηκε στὴ Σμύρνη ἱερέας καί ἡ ξεχωριστὴ του εὐλάβεια ἔγινε γνωστὴ σ’ ὁλόκληρη τὴν περιοχὴ.

Λίγο ἀκόμα ἔμεινε στὴ Μικρὰ Ἀσία. Στὴ συνέχεια ἀναχώρησε γιὰ προσκύνημα στὸ εὐλογημένο Ἅγιο Ὄρος καί ἀμέσως μετὰ ἐπέστρεψε στὴν ἀγαπημένη του πατρίδα, τὴ Χίο.

Στὸ νησί τοῦ ἀνέθεσαν καθήκοντα στὸ Λεπροκομεῖο καί στὸ πονεμένο αὐτὸ μέρος ὁ Ἀγιος θὰ προσφέρει ἀπλόχερα παρηγοριά καί ἀγάπη. Μὲ αὐτοθυσίαν ἐργάστηκε ἀδιάκοπα γιὰ τοὺς ἀσθενεῖς του.

Τοὺς φρόντιζε σὰν γιατρός καί νοσοκόμος καί τὴν ἴδια στιγμὴ ὡς ἱερέας καί πατέρας ὄλων. Σιγά-σιγά ἡ προσπάθεια φέρει καρπὸν. Ὅλοι μαγνητίζονται ἀπὸ τὸ Γέροντα, ἔτσι τὸν φώναζαν, θέλουν συνεχῶς νά βρίσκονται κοντά του καί νά δέχονται τὴν εὐεργετικὴ Θεραπεία στὴν ψυχὴ καί στὸ σῶμα τους. Ἡ φήμη του ἐξαπλώνεται σὲ ὁλόκληρο τὸ νησί. Ἀμέτρητες πληγωμένες ψυχές καταφεύγουν στὸ “παπαδάκι τοῦ Λοδωκομεῖου”. Καθημερινὰ πλέον γίνονται θαύματα μέ τίς προσευχὰς τοῦ Γέροντα καί τὴν εὐλογία τῆς Παναγίας. Καθὼς ὁ καιρὸς περνάει ὁ Ἀγιος ὅλο καί περισσότερο σκέφτεται τὴν ἰδρυση ἑνὸς μοναστηριοῦ. Εἶναι ἡ μεγάλη του ἐπιθυμία καί καθημερινὰ παρακαλεῖ τὴν Παναγία νά τὸν ἀξιώσει νά τὴν πραγματοποιήσει. Καί ἡ Παναγία μας, γιὰ τὴν μεγάλη ἀγάπη τοῦ Ἀγίου, ἔκανε τὸ θαῦμα τῆς.

Τὸ Φεβρουάριο τοῦ 1928 ἄρχισε ἡ ἀνοικοδόμησις τῆς μονῆς καί δυὸ χρό-

νά ἀργότερα μέ προσωπική ἐργασία τοῦ ἴδιου τοῦ Ἁγίου καί μέ ὁλόθερμες καθημερινές ἱκεσίες πρὸς τὴ Θεοτόκο, ἀλλὰ καί μέ κόπο ἀπὸ τίς μοναχές πού ἐπρόκειτο νά βροῦν καταφύγιο στή μονή, ἓνα πραγματικό στολίδι γιὰ τὴ Χίο ἦταν ἔτοιμο.

Τὸ Μάρτιο τοῦ 1930 μέ κάθε ἐπισημότητα ὁ Ἅγιος μεταφέρει ἀπὸ τὰ πατριαρχικά του κτήματα τὴ θαυματουργή εἰκόνα τῆς Παναγίας Βοήθειας καί τὴν τοποθετεῖ στό ναὸ τῆς μονῆς. Ξεκινάει, ἔτσι, τὴ λαμπρὴ πορεία του τὸ εὐλογημένο μοναστήρι τοῦ Ἁγίου καί ὁ ἴδιος δέν μπορεῖ νά κρύψει τὴν ἀπερίγραπτη χαρὰ του.

Στά χρόνια πού ἀκολουθοῦν ὁ Ἅγιος Ἀνθιμος παραμένει ὁ Γέροντας καί Πνευματικὸς τοῦ μοναστηρίου. Φροντίζει γιὰ ὅλες τίς μοναχές ἀλλὰ καί γιὰ ὁποιοδήποτε καταφεύγει στό ταπεινὸ κελλί του.

Μέ τὴ βοήθεια τῆς Παναγίας πού ὑπεραγαπᾷ συνεχίζει νά θαυματουργεῖ, νά θεραπεύει, νά νοθετεῖ, νά πληροφορεῖ γιὰ τὰ μέλλοντα. Ταυτόχρονα ἐξακολουθεῖ νά εἶναι καί ἀκούραστος λειτουργὸς τοῦ Ἱεροῦ θυσιαστηρίου ὡς τὰ τελευταῖα του χρόνια, ὅποτε ἡ κούραση καί οἱ ἀσθένειες δέν ἐπιτρέπουν στό ἅγιο γεροντάκι νά λειτουργεῖ παρὰ μόνο σέ μεγάλες ἐορτές.

Ἀνήμερα Πρωτοχρονιάς τοῦ 1959 λειτουργεῖ γιὰ τελευταία φορά στό ναὸ τῆς μονῆς καί παραμένει πλέον στό κελλάκι του, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀμέτρητοι ἄνθρωποι περνοῦν γιὰ νά πάρουν τὴν εὐχή του καί νά προσκυνήσουν τὸ ἁγιασμένο χέρι του.

Συνεχίζει νά προσφέρει παρηγοριά καί νά προσεύχεται γιὰ ὅλους. Στίς 27 Ἰανουαρίου 1960 σηκώθηκε μέ δυσκολία καί πῆγε γιὰ τελευταία φορά στό ναὸ, ὅπου μέ δάκρυα στά μάτια προσκύνῃ τὴν ἀγαπημένη του εἰκόνα τῆς Παναγίας Βοήθειας. Τὴν εὐχαρίστησε θερμὰ γιὰ τὴν προστασία της καί βγαίνοντας ἀπὸ τὸ ναὸ ὕψωσε τὰ χέρια του καί εὐλόγησε τὸ μοναστηράκι του.

Ὁλόκληρη ἡ Χίος ἀναστατώθηκε σάν ἔμαθε ὅτι ἀπὸ 1η Φεβρουαρίου ἡ κατάσταση τοῦ Γέροντα χειροτέρευε. Ὁ Ἅγιος πού ἔμεινε στό κρεβάτι γιὰ δεκαπέντε μέρες δὲ σταμάτησε οὔτε λεπτὸ νά προσεύχεται καί νά μεταλαμβάνει καθημερινὰ τὰ Ἀχραντα Μυστήρια.

Ἡρεμος, λοιπόν, καθὼς ἦταν καί ἔτοιμος νά συναντήσῃ τὴν ἀγαπημένη του Παναγία, παρέδωσε τὴν ἁγία ψυχὴ του στὸν Κύριο στίς 15 Φεβρουαρίου 1960, θυβίζοντας ὁλόκληρο τὸ νησί σέ βαρὺ πένθος, ἀλλὰ τὴν ἴδια στιγμή χαρίζοντας στὴ Χίο τὸν Ἅγιο προστάτη της.

«Τὸ πρῶτο μου συναξάρι» Ι.Μ. Χρυσοπηγῆς

Πνευματικὴ προκοπὴ

Στάρετς Λεωνίδας

Μαθητής: Γιατί, πάτερ, ἐνῶ πέρασαν πέντε ὁλόκληρα χρόνια ἀπὸ τότε πού ἦρθα στό μοναστήρι, πέντε χρόνια γεμάτα σκληροὺς ἀγῶνες νά διορθώσω τὸν ἑαυτό μου, τώρα ἀντιλαμβάνομαι ὅτι συμβαίνει τὸ ἄκρως ἀντίθετο; Ὅτι δηλαδή, **ἐγίνα χειρότερος**· πράγμα πού τὸ μαρτυροῦν οἱ ἀπερίσκεπτες ἐνέργειές μου, ἡ παγωμένη καρδιά μου καί ἡ δειλία μου;

Γέρον: Πολὺ λίγοι εἶναι ἐκεῖνοι, πού, μέσα σέ λίγο χρονικὸ διάστημα, πέταξαν ψηλά στοὺς πνευματικούς αἰθέρες μέ τὰ φτερά τῆς πίστεως καί τῶν ἀρετῶν, ἢ πού αἰσθάνθηκαν μέσα τους τὴν αἰώνια ἐπαγ-

γελία τῆς μακαρίας ἐλπίδος καί τὸν ἀρραδῶνα τῆς μελλούσης δόξης. **Λίγοι εἶναι ἐκεῖνοι**, πού, μετὰ ἀπὸ ἀδιάκοπους ἀγῶνες, γεύθηκαν μυστικά, μέσα τους, τὴν μελλοντικὴ παρηγοριά καί ἀνταμοιβή· ἢ πού ὁσφράνθηκαν τὰ ἄνθη τῶν ἀγαθῶν ἐν Χριστῷ ἔργων τους, τὰ ὁποῖα παρέχουν τὴν ἐλπίδα μᾶς πλούσιας ἐσοδείας στὸν ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου, στό οὐρανό.

Μὰ ὑπάρχουν καί ἄλλοι, πού δέν θά ἀξιωθοῦν ποτέ νά γευθοῦν κάτι ἀπὸ αὐτά. Σέ ὅλη τους τὴν ἐπίγεια Ζωή. Ἐπειδὴ ἔτσι τὸ θέλει ὁ ἐπουράνιος Πατέρας μας.

Πού πάντοτε μᾶς δίδει, ὅσα εἶναι γιὰ τὸ συμφέρον μας. Γιατί ἐμεῖς εἴμαστε νήπια. Καί δέν μπορούμε νά ἐννοήσουμε τὰ κρίματα Ἐκείνου, πού κυβερνᾷ τὸν κόσμο, ὁλόκληρο. Καί ἔτσι, Τοῦ Ζητάμε πράγματα, πού, ἂν καί θά μπορούσαν νά ὑπηρετήσουν τὴν σωτηρία μας, ἐμᾶς θά μᾶς ἐβλαπταν, γιατί θά τὰ χρησιμοποιούσαμε κατὰ τρόπο ἐπιζήμιο. Γι' αὐτό, ὁ στοργικὸς Πατέρας μας δέν μᾶς ἀφήνει νά γευθοῦμε ὅλα τὰ χαρίσματά Του πού συντελοῦν στὴν σωτηρία. Ἐπειδὴ μπορεῖ νά μας γίνουν αἰτία ἀπώλειας!

Τί θά γινόταν, ἂν ὁ Θεός, πού ὅλα τὰ γνωρίζει, ἐκπλήρωνε τὸν κάθε μας πόθο;

Ἐγὼ νομίζω, χωρὶς ὁμῶς νὰ εἶμαι καὶ σίγουρος γι' αὐτό, ὅτι τότε ὅλος ὁ κόσμος θὰ χανόταν! Ὁ Θεὸς δὲν ἀπορρίπτει τίς προσευχὰς τῶν ἐκλεκτῶν Του. Μὰ καὶ δὲν ἐκπληρώνει ὅλα τὰ αἰτήματά τους. Καὶ αὐτό, ἐπειδὴ φροντίζει γιὰ ὅλα μέ τὸν πιό καλὸ τρόπο.

Καὶ μὴ ξεχνᾷς ποτέ, ὅτι οἱ ἄνθρωποι πού ζοῦν, **χωρὶς νὰ προσέχουν τὸν ἑαυτό τους**, δὲν γίνονται ποτέ ἄξιοι νὰ τοὺς ἐπισκεφθῇ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἂν ποτέ βρεθοῦν ἄξιοι τέτοιων δωρεῶν, χάρις στήν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ καὶ μόνο, τοῦτο συμβαίνει **λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ τέλος τῆς ζωῆς τους**.

Λές, ὅτι δὲν ἔχεις κάμει καμμιά πνευματικὴ προκοπὴ μέχρι τώρα, ἐπειδὴ αὐτὸ διαπιστώνεις!

Δὲν ἔχεις δίκιο. Μόνο τὰ αἰσθήματα αὐτὰ μποροῦν νὰ σπεύρουν **τὴν ἀληθινὴ ταπείνωση** μέσα στήν καρδιά σου. Καὶ ὅταν ἀποκτήσεις **πραγματικὴ συναίσθηση**, ὅτι στερεῖσαι καρπῶν πνευματικῶν, **τότε μόνο θὰ τὸ καταλάβεις** καλὰ ὅτι πρέπει νὰ καταβάλεις ἀμείωτη προσπάθεια νὰ διάσεις τὸν ἑαυτό σου, χάριν τοῦ Χριστοῦ.

Ὅταν διαπιστώνουμε, ὅτι ὑστεροῦμε σέ ἀρετές· ὅταν δηλαδή δὲν ἔχουμε καλὴ ἰδέα γιὰ τὸν ἑαυτό μας - νὰ μὴ τὸ ξεχνάμε ὅτι αὐτὸ καὶ μόνο ἔχει τὴν δύναμη νὰ ἐλκύσει ἐπάνω μας τὸ εὐσπλαγχο ὄμμα τοῦ Θεοῦ. Καὶ τότε ὁ Θεὸς θὰ μᾶς δώσει ἐλπίδα. Καὶ θὰ μᾶς ἐνδυναμώσει ἐναντίον τοῦ **ψυχοφθόρου** πνεύματος τῆς ἀπογνώσεως.

Ὅταν δὲν ἔχουμε **ἐπιτυχία στὶς ἀρετές**, ἄλλος δρόμος γιὰ **τὴν σωτηρία μας ἀπὸ τὴν ταπείνωση** δὲν ὑπάρχει. Ἡ ὑπερφάνεια, ἀκόμη καὶ ὅταν εἶναι ἐνωμένη μέ ἀρετές, εἶναι μισητὴ στόν Θεό. Καὶ ἀντίθετα. **Ἀκόμη καὶ μία μόνο ταπεινὴ σκέψη μας**, δὲν θὰ τὴν λησμονήσει ποτέ!

Ἐκδοσὴ Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικοπόλεως

